

Πόμολα κουφωμάτων: Η λεπτομέρεια που κάνει τη διαφορά στην καθημερινή χρήση

Όταν μιλάμε για κουφώματα αλουμινίου, το μυαλό των περισσότερων πάει στα προφίλ αλουμινίου, στη θερμοδιακοπή ή στο τζάμι. Κι όμως, υπάρχει ένα μικρό εξάρτημα που αγγίζουμε καθημερινά, συχνά χωρίς να το σκεφτόμαστε: το πόμολο. Τα πόμολα κουφωμάτων είναι εκείνα που δίνουν τον ρυθμό στην κίνηση του φύλλου, που μεταφέρουν την εντολή μας στο σύστημα ροδίτσας και τελικά αποφασίζουν αν το κούφωμα θα κλείσει σφιχτά ή θα αφήσει ρεύμα.

Σε μια εποχή που τα ενεργειακά κουφώματα έχουν γίνει η βάση για κάθε ανακαίνιση ή νέα κατασκευή, η επιλογή του σωστού πόμολου αποκτά μεγαλύτερη σημασία από όση της δίνουμε συνήθως. Ειδικά όταν το κούφωμα είναι εξοπλισμένο με κλειδαριές πολλαπλού σημείου, η αίσθηση του πόμολου πρέπει να είναι ακριβής και στιβαρή. Ένα φτηνό ή κακοτοποθετημένο πόμολο μπορεί να χαλάσει όλη την εμπειρία, ακόμα κι αν το προφίλ αλουμινίου είναι κορυφαίας ποιότητας.

Τι κρύβεται πίσω από ένα καλό πόμολο

Η αγορά προσφέρει δεκάδες επιλογές, από τα απλά πλαστικά έως τα βαριά μεταλλικά. Η πρώτη διάκριση που αξίζει να κάνετε είναι ανάμεσα σε πόμολα που λειτουργούν με σύστημα ροδίτσας και σε εκείνα που πατάνε απευθείας σε κλείστρο. Στα σύγχρονα κουφώματα αλουμινίου, το σύστημα ροδίτσας είναι ο κανόνας. Η ροδίτσα –συνήθως μεταλλικές ροδίτσες από ανοξείδωτο ατσάλι ή ορείχαλκο– δέχεται την τετράγωνη βίδα του πόμολου και μετατρέπει την περιστροφή σε γραμμική κίνηση. Αν η οπή τετράγωνης βίδας δεν είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένη, το πόμολο θα κολλάει και η ροδίτσα θα φθείρεται πρόωρα.

Για αυτό, οι επαγγελματίες της τοποθέτησης δίνουν μεγάλη σημασία στο κέντρο πόμολου. Η απόσταση από την άκρη του φύλλου μέχρι το κέντρο της οπής πρέπει να είναι ακριβής, αλλιώς η χειρολαβή δεν θα δουλεύει σωστά. Στα συστήματα 140mm, για παράδειγμα, η τυπική απόσταση είναι 92 χιλιοστά, αλλά υπάρχουν παραλλαγές που απαιτούν προσοχή. Ένα λάθος εδώ σημαίνει ότι το πόμολο δεν θα κλειδώνει σωστά ή θα αφήνει το φύλλο να τραμπουλίζει.

Τα [πόμολλα κουφωμάτων](#) που βλέπουμε στην ελληνική αγορά προέρχονται κυρίως από δύο κατηγορίες: τα εισαγόμενα, με τυποποιημένα μεγέθη και φινιρίσματα, και τα εγχώριας κατασκευής, που συχνά φτιάχνονται κατόπιν παραγγελίας. Η ελληνική κατασκευή έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να προσαρμοστεί σε παλαιότερα κουφώματα ή σε μη τυπικές διαστάσεις, κάτι που συναντάμε συχνά σε ανακαινίσεις παλαιών κτιρίων.

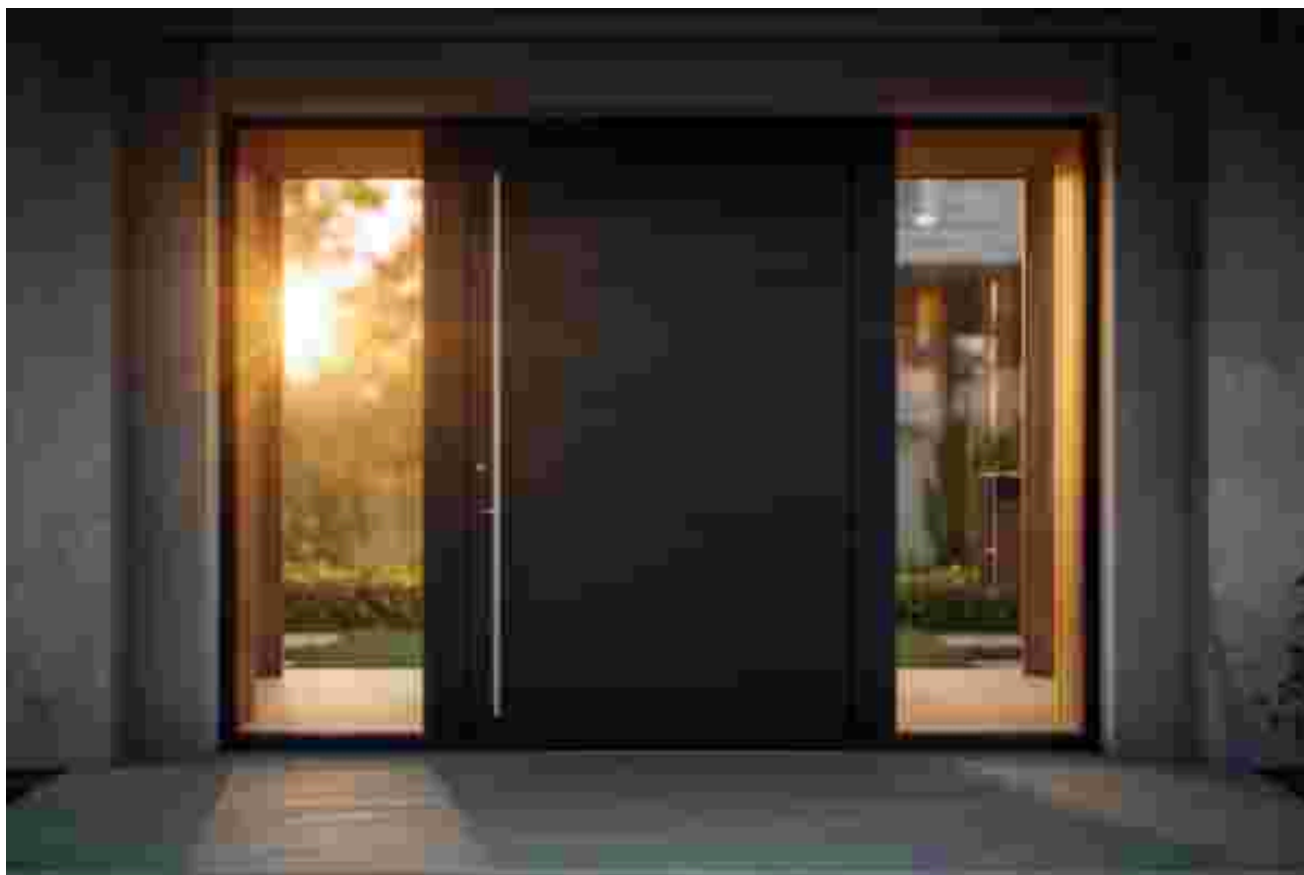
Υλικά και φινιρίσματα που αντέχουν στον χρόνο

Το υλικό του πόμολου δεν είναι μόνο θέμα εμφάνισης. Τα φτηνά πλαστικά ραγίζουν με τον ήλιο, ξεβάφουν και σπάνε στο πρώτο δυνατό τράβηγμα. Από την άλλη, τα μεταλλικά πόμολλα με επίστρωση laqueutin ή βαφή πούδρας αντέχουν χρόνια χωρίς να αλλοιωθούν. Ιδιαίτερη προσοχή αξίζει η βάση του πόμολου, εκεί που ακουμπάει στο φύλλο. Αν δεν υπάρχει πίνακας απόξεσης ή δεν έχει τοποθετηθεί σωστά, η υγρασία και η σκόνη μπαίνουν στο εσωτερικό και φθείρουν τον μηχανισμό.

Σε εμπορικούς χώρους ή σε πολυσύχναστες εισόδους, η αντοχή είναι προτεραιότητα. Εκεί τα πόμολλα από ανοξείδωτο ατσάλι είναι η μόνη λύση. Δεν σκουριάζουν, δεν γρατζουνίζονται εύκολα και αντέχουν σε καθημερινή καταπόνηση. Για οικιακή χρήση, ένα καλό βαμμένο αλουμίνιο ή ορείχαλκος με προστατευτική επίστρωση είναι αρκετό, αρκεί να έχει πιστοποίηση EN 1906, που εγγυάται αντοχή σε 200.000 κύκλους λειτουργίας.

Η σχέση του πόμολου με την ασφάλεια

Πολλοί νομίζουν ότι η ασφάλεια ενός κουφώματος κρίνεται μόνο από την κλειδαριά. Στην πράξη, το πόμολο είναι το πρώτο σημείο επαφής. Αν είναι χαλαρό ή κακοφτιαγμένο, δημιουργείται παιχνίδι που μπορεί να εκμεταλλευτεί ένας επιτήδειος. Στα σύγχρονα συστήματα, το πόμολο συνδέεται με κλειδαριές πολλαπλού σημείου, όπου μια περιστροφή κλειδώνει το φύλλο σε τρία ή και περισσότερα σημεία. Εδώ η ακρίβεια είναι κρίσιμη. Αν το πόμολο δεν πατάει σωστά, ένα από τα σημεία μπορεί να μην κλειδώσει, αφήνοντας το κούφωμα ευάλωτο.

Επίσης, υπάρχουν πόμοла που ενσωματώνουν μηχανισμό ασφάλισης με κλειδί ή κωδικό. Αυτά είναι δημοφιλή σε μπαλκονόπορτες και σε βεράντες, όπου η πρόσβαση από έξω πρέπει να ελέγχεται. Όταν επιλέγετε τέτοιο σύστημα, βεβαιωθείτε ότι το πόμολο προέρχεται από γνωστό κατασκευαστή με ανταλλακτικά διαθέσιμα. Τα φτηνά κινέζικα πόμοла συχνά δεν έχουν ανταλλακτικά και μετά από λίγο καιρό η κλειδαριά μένει κρεμασμένη.

Πρακτικές συμβουλές για την επιλογή και την τοποθέτηση

Αν βρίσκεστε στη διαδικασία αγοράς νέων κουφωμάτων ή αλλάζετε παλιά, κρατήστε τα εξής στο μυαλό σας:

- Ελέγξτε αν το πόμολο που σας προτείνουν είναι συμβατό με το σύστημα ροδίτσας του κουφώματός σας. Δεν είναι όλα τα πόμολα ίδια.
- Προτιμήστε πόμολα με μεταλλικό σκελετό και βαφή πούδρας ή laquentin, όχι απλό πλαστικό.
- Ζητήστε να δείτε την πιστοποίηση EN 1906, που δείχνει ότι το πόμολο έχει δοκιμαστεί για αντοχή.
- Βεβαιωθείτε ότι η απόσταση του κέντρου πόμολου από την άκρη του φύλλου είναι η σωστή για το σύστημά σας (π.χ. 92mm για σύστημα 140mm).
- Αν τοποθετείτε μόνοι σας, χρησιμοποιήστε το σωστό μήκος τετράγωνης βίδας. Πολύ μακριά βίδα μπορεί να σφηνώσει και να σπάσει τη ροδίτσα.

Η εμπειρία του χεριού

Τελικά, το πόμολο είναι αυτό που νιώθουμε κάθε φορά που ανοίγουμε ή κλείνουμε ένα κούφωμα. Μια καλή χειρολαβή γλιστράει ομαλά, δεν τρίζει, δεν κουνιέται. Δίνει την αίσθηση ότι το κούφωμα είναι στιβαρό, ότι το σύστημα ροδίτσας δουλεύει ρολόι. Αντίθετα, ένα κακό πόμολο χαλάει την εμπειρία ακόμα και του πιο ακριβού κουφώματος.

Στην Ελλάδα, η αγορά των πόμολων κουφωμάτων έχει ωριμάσει. Υπάρχουν εταιρείες που φτιάχνουν πόμολα με βιομηχανικό πρότυπο EN, με ανταλλακτικά και με υποστήριξη για χρόνια. Δεν είναι ανάγκη να πληρώσετε μια περιουσία, αλλά ούτε να τσιγκουνευτείτε σε μια λεπτομέρεια που επηρεάζει την ασφάλεια και τη λειτουργία του σπιτιού σας. Ένα καλό πόμολο κρατάει μια ζωή, ένα φτηνό σπάει σε δύο χρόνια.

Ειδικά αν έχετε ενεργειακά κουφώματα με θερμοδιακοπή, η σωστή επιλογή πόμολου βοηθά και στη διατήρηση της στεγανότητας. Αν το πόμολο δεν πιέζει σωστά, το φύλλο δεν εφάπτεται καλά με τη τζαμασιά και χάνεται ενέργεια. Για αυτό, οι καλές εταιρείες κουφωμάτων συνεργάζονται με προμηθευτές που εγγυώνται ποιότητα σε κάθε εξάρτημα, από το προφίλ αλουμινίου μέχρι το τελευταίο πόμολο.

Και αν αναρωτιέστε αν αξίζει να δώσετε λίγα παραπάνω ευρώ για ένα επώνυμο πόμολο, η απάντηση είναι ναι. Το χέρι σας θα σας ευγνωμονεί κάθε μέρα.